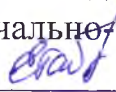

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчально-виховної роботи
 Олена ГАВРИШ
«30» 08 _____ 2024 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Історія України

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Освітньо-професійна програма	Монтаж, обслуговування устаткування і систем газопостачання
Форма навчання	денна
Загальна кількість годин / кредитів ECTS	60 годин / 2 кредити
Характеристика навчальної дисципліни	обов'язкова
Форма семестрового контролю	залік
Мова викладання	українська
Інформація про викладача, контактна інформація	Уткіна Світлана Олександрівна, викладач вищої категорії
Розміщення курсу	https://dev1.ocsnau.net/course/view.php?id=63

Силабус розглянуто на засіданні циклової комісії загальноосвітніх дисциплін.

Протокол №1 від 30 серпня 2024 року

Голова циклової комісії

Наталія ЧИКАЛОВА

Викладачка

Світлана УТКІНА

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни	<p>Формування у студентів історичних знань, розвиток історичного мислення, виховання патріотизму і поваги до інших народів, підготовка до активного громадського життя в Українській державі.</p> <p>Формування історичного мислення наукового світогляду, набуття навичок науково-історичного аналізу.</p>
Завдання вивчення дисципліни	<p>Локалізувати історико-географічні об'єкти та факти, події і процеси на карті. Працювати з історичними документами різного змісту, характеризувати діяльність видатних історичних постатей. Формулювати версії та оцінки історичного розвитку.</p> <p>Набути системних знань з історії України та вміння глибоко розуміти закономірності та механізми взаємовідносин між окремими націями та державами.</p> <p>Виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.</p>

2. КОМПЕТЕНЦІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни:

Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватись державною мовою, як усно, так і письмово.</p>
Програмні результати навчання:	
Результати навчання	<p>РН 1. Розуміти основи демократичного устрою держави, верховенства права, знати і реалізовувати права і обов'язки громадянина України.</p> <p>РН2. Оцінювати сучасний стан культурного розвитку держави, розвивати та вдосконалювати інтелектуальний загальнокультурний фізичний і духовний рівень, бути активним суб'єктом професійної та економічної діяльності держави.</p>

3. ПРЕРЕКВІЗИТИ

Передумовою для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань з дисциплін загальноосвітньої підготовки (українська мова та література, економічна географія, захист України), основ правознавства, основ філософських знань.

4. ПОСТРЕКВІЗИТИ

Вивчення дисципліни є необхідним для подальшого засвоєння знань з дисциплін культурологія, соціологія, а також всебічного розвитку особистості.

5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Семестр, назва розділу, модуля і теми заняття	Всього годин	Аудиторні		Самостійна робота
			лекції	семінарські	
1	2	3	4	5	6
Модуль № 1					
1	Тема 1. Вступ. Найдавніша історія України	2	2		
2	Тема 2. Виникнення і розвиток держави Русі-України наприкінці X – перша половина XIII ст.	4	2		2
3	Тема 3. Галицько-Волинська держава кінець XII середина XIII ст. Королівство Руське середина XIII – XIV ст.	2			2
4	Тема 4. Руські землі під владою Литви, Польщі та сусідніх держав (XIV – початок XVI століття). Кримське ханство.	2	2		
5	Тема 5. Козацька революція середини XVII століття. Війна за суверенітет козацької держави у II пол. XVII століття.	4		2	2
6	Тема 6. Козацька Україна (Гетьманщина) у XVIII столітті.	2	2		
7	Тема 7. Українські землі у складі Російської імперії у XIX столітті.	2	2		
8	Тема 8. Українські землі у складі Австро-Угорської імперії у XIX столітті.	2	2		
9	Тема 9. Україна початку XX століття перед викликами модернізації.	2		2	
Модуль № 2					
10	Тема 10. Україна в роки Першої світової війни.	2			2
11	Тема 11. Українська революція в 1917–1921 роках. Розпад Російської імперії та постання національної держави – УНР.	4	2		2
12	Тема 12. В боротьбі за українську незалежність. Гетьман П.Скоропадський. Політика Директорії УНР та ЗУНР	4	2		2
13	Тема 13. Україна в складі тоталітарної імперії – СРСР в 1922–1939 р.р.	4	2	2	
14	Тема 14 Західноукраїнські землі у міжвоєнний період.	2	2		
15	Тема 15. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 р.р.)	4	2		2

1	2	3	4	5	6
16	Тема 16. Україна в перші повоєнні роки (1945 – початок 50-х років)	2			2
17	Тема 17. Україна в умовах десталінізації суспільства (1953–1964 р.р.)	4		2	2
18	Тема 18. Україна в період системної кризи СРСР	4	2		2
19	Тема 19. Відновлення незалежності України, її роль у розпаді СРСР (1985–1991 рр.)	4		2	2
20	Тема 20. Становлення і розвиток Україна як незалежної держави.	2	2		
21	Тема 21. Європейський вибір України. Російсько-українська війна.	2			2
	Всього	60	26	10	24

6. ТЕМИ ТА ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1	Тема 1. Вступ. Найдавніша історія України 1. Предмет і завдання курсу історії України. 2. Періодизація курсу історії України. 3. Історіографія курсу історії України. 4. Кочові племена на теренах України. 5. Розселення східних слов'ян. 6. Боротьба з кочовиками та з Візантією.	2
2	Тема 2. Виникнення і розвиток держави Русі-України наприкінці X – перша половина XIII ст. 1. Утворення Київської Русі. 2. Основні етапи розвитку Київської держави (Олег, Ігор, Ольга, Святослав). 3. Період найбільшого піднесення: Володимир Великий, Ярослав Мудрий. 4. Соціально-економічний розвиток. 5. Русь-Україна в період феодального роздроблення.	2
3	Тема 4. Руські землі під владою Литви, Польщі та сусідніх держав (XIV – початок XVI століття). Кримське ханство. 1. Включення українських земель до складу Литви та Польщі. 2. Польсько-литовська інтеграція. 3. Суспільна організація та соціально-економічні відносини. 4. Брестська церковна унія та її наслідки. 5. Причини та джерела створення козацтва. 6. Козацькі повстання та їх наслідки. 7. Утворення та розвиток Кримського ханства.	2
4	Тема 6. Козацька Україна (Гетьманщина) у XVIII столітті 1. Зародження буржуазних відносин в Україні. 2. Зовнішньополітичні зв'язки України в XVII–XVIII ст. 3. Визначні гетьмани: І Мазепа, П. Орлик. 4. Посилення антиукраїнської політики російського царизму. Катерина II. 5. Українські землі у складі Речі Посполитої. 6. Визвольні повстання XVIII ст. Коліївщина, рух опришків.	2
5	Тема 7. Українські землі у складі Російської імперії у XIX столітті. 1. Адміністративне та економічне становище українських земель. 2. Початковий етап національного відродження.	2

	<p>3. Політика російського уряду щодо українців. Суспільно-політичний рух.</p> <p>4. Буржуазні реформи 60–70 років та їх здійснення в Україні.</p> <p>5. Культурно-просвітницький етап національного руху: громади, народники, революційно-демократичний рух.</p>	
6	<p>Тема 8. Українські землі у складі Австро-Угорської імперії у XIX столітті.</p> <p>1. Соціально-економічне становище українських земель у складі Австро-Угорської імперії.</p> <p>2. Політика австрійського уряду щодо українців. Суспільно-політичний рух.</p> <p>3. Національний рух в західноукраїнських землях: народовці, москвофіли.</p> <p>4. Поява українських політичних партій.</p>	2
	Модуль № 2	
7	<p>Тема 11. Українська революція в 1917–1921 роках. Розпад Російської імперії та постання національної держави – УНР.</p> <p>1. Початок Української революції. Утворення Центральної Ради.</p> <p>2. Внутрішня і зовнішня політика Центральної Ради.</p> <p>3. Більшовицький переворот та Центральна Рада.</p> <p>4. Проголошення УНР.</p> <p>5. Війна радянської Росії проти УНР. IV Універсал.</p>	2
8	<p>Тема 12. В боротьбі за українську незалежність. Гетьман П.Скоропадський. Політика Директорії УНР та ЗУНР</p> <p>1. Політичний переворот П.Скоропадського.</p> <p>2. Внутрішня та зовнішня політика Української держави.</p> <p>3. Боротьба проти гетьманського режиму. Утворення Директорії.</p> <p>4. Отаманщина. Н.Махно. Холодноярська республіка.</p>	2
9	<p>Тема 13. Україна в складі тоталітарної імперії – СРСР в 1922–1939 р.р.</p> <p>1. Становище України після революції. Політика «воєнного комунізму».</p> <p>2. Причини НЕПу та її суть.</p> <p>3. Голодомор 1921–1922 р.р.</p> <p>4. Утворення СРСР. Статус України.</p> <p>5. Політика українізації</p>	2
10	<p>Тема 14. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період.</p> <p>1. Становище Східної Галичини та південно-західних земель в складі Польщі.</p> <p>2. Політична ситуація. «Пацифікація».</p> <p>3. Утворення Української військової організації та ОУН.</p>	2

	4. Українські землі під владою Румунії та Чехословаччини. 5. Проголошення Карпатської України. А.Волошин.	
11	Тема 15. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 р.р.) 1. Радянсько-німецький пакт про ненапад. 2. «Возз'єднання» Західної України з УРСР та його наслідки. Депортації. 3. Напад Німеччини на СРСР. Оборонні бої 1941-1942 р.р. 4. Проголошення Акту відновлення української держави 30 червня 1941 року. 5. Нацистський «новий порядок» в Україні. 6. Рух Опору та його течії в Україні. Створення УПА. 7. Національно-визвольний рух 1944–1945 р.р.	2
12	Тема 18. Україна в період системної кризи СРСР (середина 60 – початок 80-х років ХХ ст.) 1. Жовтневий пленум ЦК КПРС (1964 р.) 2. Діяльність в Україні П.Шелеста та В.Щербицького. 3. Реформи в промисловості та сільському господарстві. «Золота п'ятирічка». 4. Зміни в соціальній та національній структурі населення.	2
13	Тема 20. Становлення і розвиток Україна як незалежної держави. 1. Державотворчі процеси в Україні. 2. Конституція 1996 року. 3. Спроби реформування економіки. 4. Економічні відносини. Європейська та світова інтеграція. 5. Розвиток культури в Україні. 6. Екологічні проблеми. Міжнародне співробітництво у сфері охорони довкілля. 5. Зовнішня політика незалежної України.	2
	Разом	26

8. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1	<p>Тема 5. Козацька революція середини XVII століття. Війна за суверенітет козацької держави у II пол. XVII століття.</p> <p>1. Причини, характер, рушійні сили війни. 2. Початковий етап війни (1648-1649 рр.). Зборівський мир. 3. Формування української державності. 4. Переяславська Рада та Березневі статті 1654 р. 5. Становище Гетьманщини після смерті Б.Хмельницького.</p>	2
2	<p>Тема 9. Україна початку XX століття перед викликами модернізації.</p> <p>1. Соціально-економічний розвиток України. 2. Революційні події в Україні. Політичні партії. 3. Столипінська реформа в Україні. 4. Становище на західноукраїнських землях. 5. Розвиток культури на початку XX століття.</p>	2
Модуль № 2		
	<p>Тема 13. Україна в складі тоталітарної імперії – СРСР в 1922–1939 р.р. (семінарське заняття)</p> <p>1. Перехід до форсованої індустріалізації та командної економіки. Перші п'ятирічки. 2. Прискорення колективізації. Розкуркулення. 3. Голодомор 1932–1933 р.р. – геноцид українського народу. 4. Розвиток літератури і мистецтва. «Розстріляне відродження». 5. Політика держави щодо церкви. Ліквідація УАПЦ.</p>	2
	<p>Тема 17. Україна в умовах десталінізації суспільства (1953–1964 р.р.)</p> <p>1. Соціально-економічне становище в Україні. 2. XX з'їзд КПРС і початок лібералізації. М.С.Хрущов. 3. Розвиток та реформування економіки. 4. «Відлига» в українській культурі. 5. Дисидентський рух в Україні та його особливості. 6. Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах 1953–1954 рр.</p>	2
	<p>Тема 19. Відновлення незалежності України, її роль у розпаді СРСР (1985–1991 р.р.)</p> <p>1. Перебудова та її особливості в Україні. 2. Формування багатопартійної системи. 3. Зростання громадсько-політичної активності суспільства. Релігійне відродження 4. Діяльність Верховної Ради в 1990–1991 р.р. 5. Проголошення незалежності України.</p>	2
	Разом	10

9. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Вид навчальної діяльності	Форма контролю	Кількість годин
1	<p>Тема 2. Виникнення і розвиток держави Русі-України наприкінці X – перша половина XIII ст.</p> <p>1. Занепад та значення Київської Русі. 2. Складання політичних портретів видатних князів періоду Русі-України.</p>	Робота з підручником та Інтернет-ресурсами	Усне опитування, захист презентацій	2
2	<p>Тема 3. Галицько-Волинська держава кінець XII середина XIII ст. Королівство Руське середина XIII – XIV ст.</p> <p>1. Соціально-економічний розвиток в XII - початку XIV ст. 2. Династія галицьких князів Романовичів. 3. Боротьба з монголо-татарами. 4. Занепад Галицько-Волинського князівства.</p>	Робота з підручником та Інтернет-ресурсами	Перевірка конспектів	2
3	<p>Тема 5. Козацька революція середини XVII століття. Війна за суверенітет козацької держави у II пол. XVII століття.</p> <p>1. Політичне життя в Україні. Доба «Руїни» на українських землях. 2. Законспектувати «Березневі статті», доповідь «Гетьман Б.Хмельницький», козацькі угоди та їх наслідки. 3. Історичне значення визвольної війни українського народу.</p>	Підготовка рефератів, складання порівняльної таблиці, робота з картами	Усне опитування, захист проєктів, перевірка конспектів	2
4	<p>Тема 10. Україна в роки Першої світової війни</p> <p>1. Причини і характер війни. 2. Основні воєнні дії на території України. 3. Політика Росії та Австро-Угорщини на західноукраїнських землях. 4. Наростання національно-визвольної боротьби в Україні. 5. Діяльність Союзу визволення України та Українських січових стрільців.</p>	Підготовка презентацій, пошукова робота, робота з картами	Письмове опитування, виконання тестів	2

5	<p>Тема 11. Українська революція в 1917–1921 роках. Розпад Російської імперії та постання національної держави – УНР.</p> <p>1. Аналіз документів. 2. Зміст та значення Універсалів Центральної Ради. 3. Складання політичних портретів діячів Центральної Ради.</p>	Робота з картами та підручником, аналіз універсалів	Усне опитування, перевірка конспектів, захист презентацій	2
6	<p>Тема 12. В боротьбі за українську незалежність. Гетьман П.Скоропадський. Політика Директорії УНР та ЗУНР</p> <p>1. Проголошення ЗУНР. Війна з Польщею. 2. Акт злуки УНР та ЗУНР. 3. Боротьба УНР проти радянської окупації.</p>	Підготовка доповідей, робота з картами, аналіз документів	Фронтальне опитування. Перевірка конспектів	2
7	<p>Тема 15. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 р.р.)</p> <p>1. Визволення Лівобережної України та Києва. 2. Визволення Правобережної та Півдня України. 3. Кримська операція та депортація населення. 4. Завершення визволення України. 5. Втрати України в роки війни. Ціна перемоги.</p>	Робота з підручником та Інтернет-ресурсами, аналіз карт та атласів	Складання хронологічної таблиці	2
8	<p>Тема 16. Україна в перші повоєнні роки (1945 – початок 1950-х рр.)</p> <p>1. Адміністративно-територіальні зміни. 2. Статус України в ООН. 3. Політичні репресії в Західних областях України. Боротьба ОУН–УПА. 5. Голод 1946–1947 рр. 6. Операція «Вісла». 7. Розвиток культури в повоєнні роки.</p>	Робота з картами та документами, складання тез	Усне опитування, виконання тестів, перевірка конспектів	2
9	<p>Тема 17. Україна в умовах десталінізації суспільства (1953–1964 р.р.)</p> <p>1. Шістдесятники в українській літературі. 2. Напрямки дисидентського руху.</p>	Робота з підручником, пошукова робота, аналіз художніх творів	Перевірка та захист проєктів, виступ на занятті	2

	3. Пошукова робота «Діячі дисидентського руху» (за вибором студентів).			
10	Тема 18. Україна в період системної кризи СРСР (середина 60 – початок 80-х років ХХ ст.) 1. Опозиційний рух у 70–80 р.р. 2. Розвиток науки і культури. 3. Видатні діячі опозиційного руху (за вибором студентів).	Пошукова робота, складання політичних портретів	Захист презентацій, перевірка конспектів	2
11	Тема 19. Відновлення незалежності України, її роль у розпаді СРСР (1985–1991 рр.) 1. Чорнобильська катастрофа та її наслідки. 2. Аналіз державотворчих документів та першоджерел.	Робота з підручником, підготовка доповідей	Перевірка конспектів, захист проєктів	2
12	Тема 21. Європейський вибір України. Російсько-українська війна. 1. Соціально-економічний розвиток. 2. Політичні процеси на початку ХХ століття. Помаранчева революція, Революція Гідності. 3. Євроінтеграційні процеси в Україні. 4. Боротьба за відновлення територіальної цілісності України (Анексія Криму, АТО, ООС, Мінські домовленості). 5. Початок провномасштабної війни РФ проти України.	Аналіз документів та Інтернет-ресурсів, робота з картами, пошукова робота	Усне опитування, виконання тестів, захист презентацій	2
	Разом			24

10. ВИДИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Види контролю:

- **Поточний** (комп'ютерне тестування на платформі Moodle, фронтальне опитування, виконання різнорівневих завдань, перевірка конспектів, робота в групах).
- **Модульний** (комп'ютерне тестування на платформі Moodle, виконання різнорівневих та творчих завдань).
- **Підсумковий** (тестовий залік).

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Історія України» здійснюється за національною чотирибальною та дванадцятибальною шкалою.

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно» («5»)	Студент володіє глибокими і міцними знаннями, може вільно висловлювати власні судження і переконливо їх аргументувати; може аналізувати історичну інформацію, співвідносити історичні процеси з періодом (епохою) на основі наукової періодизації історії; вміє презентувати власне розуміння та оцінку історичних подій; встановлює синхронність подій вітчизняної та всесвітньої історії.
«Добре» («4»)	Студент володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, дає у цілому правильне визначення історичних понять, аналізує історичні факти на основі їхнього опису і наочного відображення, порівнює однорідні історичні події та явища, встановлює синхронність подій у межах теми; у цілому самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки, може аналізувати зміст історичної карти.
«Задовільно» («3»)	Студент може відтворити основний зміст навчальної теми, відповідаючи на запитання викладача; визначати окремі ознаки історичних понять, назвати основні дати; може показати на історичній карті місця основних подій; правильно вживає історичні терміни; вміє користуватись за допомогою викладача джерелами історичної інформації.
«Незадовільно» («2»)	Студент називає декілька подій, дат, історичних постатей; вибирає правильний варіант відповіді з двох запропонованих (на рівні «так – ні»); має загальне уявлення про лічбу часу в історії та про історичну карту, може впізнати історичну подію та постать за описом.

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1	Студент може назвати одну-дві події, дати, історичні постаті чи історико-географічні об'єкти.
2	Студент називає декілька подій, дат, історичних постатей або історико-географічних об'єктів; вибирає правильний варіант відповіді з двох запропонованих (на рівні «так – ні»); має загальне уявлення про лічбу часу в історії, визначає послідовність однієї події (на рівні «раніше – пізніше»).
3	Студент може двома-трьома простими реченнями розповісти про історичну подію чи постать; впізнати історичну подію, постать за описом; співвіднести рік зі століттям, століття – з тисячоліттям (на рівні «так – ні»); має загальне уявлення про історичну карту.
4	Студент може репродуктивно відтворити (у межах чотирьох-шести простих речень) частину навчального матеріалу теми; дати визначення історичних термінів, поданих у тексті підручника або вчителем; назвати одну-дві основні дати; показати на карті історико-географічний об'єкт.
5	Студент може відтворити основний зміст навчальної теми, відповідаючи на запитання викладача; визначати окремі ознаки історичних понять, назвати основні дати; за допомогою викладача може показати на історичній карті основні місця подій.
6	Студент у цілому самостійно відтворює фактичний матеріал теми; може дати стисло характеристику історичній постаті (за алгоритмом); встановити послідовність подій на основі знання їх дат; у цілому правильно вживає історичні терміни; може показати на карті місця основних подій, користуватись за допомогою викладача (зразок, пам'ятка, алгоритм) джерелами історичної інформації (наочними та текстовими, що подаються у підручнику).
7	Студент у цілому послідовно і логічно самостійно відтворює навчальний матеріал теми, виявляє розуміння історичної термінології, дає загальну характеристику події (причини, наслідки, значення), виокремлює окремі ознаки явищ та процесів; «читає» історичні карти і картосхеми з опорою на їх легенду; встановлює послідовність і тривалість історичних подій; використовує наведені у підручнику документи як джерело знань.
8	Студент володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, дає у цілому правильне визначення історичних понять, аналізує історичні факти на основі їхнього опису і наочного відображення, порівнює однорідні історичні події та явища, характеризує причинно-наслідкові зв'язки між історичними явищами у межах теми, встановлює синхронність подій у межах теми; використовуючи легенду карти, супроводжує показ історичних об'єктів їх словесним описом.

9	Студент у достатній мірі оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти і формулює нескладні висновки, обґрунтовує свої висновки конкретними фактами, залученими з підручника (наочних посібників, історичних документів); може дати порівняльну характеристику історичних явищ, визначення поняттям; у цілому самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки; встановлює синхронність подій у межах курсу; може аналізувати зміст історичної карти, узагальнювати та застосовувати ці знання.
10	Студент володіє набутими знаннями та використовує їх для розв'язання нової навчальної проблеми; виявляє розуміння історичних процесів; робить аргументовані висновки; характеризує історичні явища і процеси, використовуючи різні джерела інформації; рецензує відповіді студентів; співставляє і систематизує дані історичних карт і застосовує їх під час характеристики подій, явищ, процесів; встановлює синхронність подій вітчизняної та всесвітньої історії.
11	Студент володіє глибокими і міцними знаннями, може вільно висловлювати власні судження і переконливо їх аргументувати; може аналізувати історичну інформацію, співвідносити історичні процеси з періодом (епохою) на основі наукової періодизації історії; має достатньо міцні навички роботи з історичною картою.
12	Студент у повному обсязі опанував програмний матеріал; має глибокі й міцні знання, здатний, відповідно до вікових особливостей, презентувати власну інтерпретацію (версію, розуміння, оцінку) історичних явищ.

14. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо викладання. В основу викладання навчальної дисципліни «Історія України» покладено комунікативний метод, що забезпечить вміння критично аналізувати соціальну реальність, свідомо оцінювати власну позицію як одну із складових суспільних відносин.

Політика курсу базується на виконанні у повному обсязі навчальної програми з дисципліни «Історія України», відпрацюванні пропущених занять, самостійної роботи студентів, дотримання академічної доброчесності. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Форми та методи навчання:

– Лекції (вступна, інформативна, лекція-дискусія), семінарські заняття, бесіда; інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, обговорення, дискусія), підготовка презентацій, виступи, тематичні екскурсії.

– Самостійна робота: опрацювання літератури (базової, додаткової), конспектування матеріалу, виконання практичних завдань, створення проектів та презентацій, виступи на заняттях та інших заходах.

– Контрольні заходи (поточне оцінювання, модульне оцінювання, підсумкове оцінювання).

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів фахової передвищої освіти при вивченні дисципліни «Історія України» використовуються різноманітні методи навчання (вербальні, наочні та практичні), а також роботу студентів з літературою (підручником, довідниками) та комп'ютерними програмами чи глобальною мережею Інтернет, написання рефератів, доповідей виконання тестів і ін.

Поточний контроль з дисципліни «Історія України» здійснюється на кожному занятті відповідно до теми. Неодмінною умовою самостійної роботи є перевірка стислих конспектів по темі, який надсилаються викладачу. Оцінювання тем, які виносяться на самостійну роботу відбуваються під час модульного контролю.

Здобувач освіти допускається до семестрового контролю якщо він виконав всі види робіт передбачених робочою програмою з дисципліни та має позитивні результати. Студент може бути неатестований якщо пропустив більше 60% занять без поважних причин.

Відвідування лекційних та практичних занять в умовах карантину, військового стану, особистої хвороби та ін. може відбуватися у онлайн-форматі за програмою ZOOM.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацювати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на

нижчу оцінку – -1 бал. Перескладання модулів відбувається при умові що студент отримав незадовільну оцінку або був неатестований. Перескладання відбувається в усній формі та у формі виконання тестових завдань на платформі Moodle.

Політика щодо академічної доброчесності. У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Студент повинен дотримуватись академічної етики, виявляти дисциплінованість, чесність, відповідальність, з повагою ставитись до всіх учасників начального процесу.

Курс «Історія України» передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам освіти та викладачеві спілкуватись у будь-який зручний для них час, а для здобувачів освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідно навчальну інформацію та представити виконані завдання. Весь теоретичний та практичний матеріал, а також тестові завдання для підсумкового контролю розміщені на платформі Moodle.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

БАЗОВА

- [1] Алексєєв Ю.М. Історія України. – К.: Каравела, 2004.
- [2] Світлична О.В. Історія України: Навчальний посібник. К: Каравела, 2006.
- [3] Струкевич О.К. Історія України 10 кл. – К.: Грамота, 2018.
- [4] Струкевич О.К., Романюк І.М. Історія України 11 кл. – К.: Грамота, 2019.

ДОПОМІЖНА

- [5] Рєєнт О.П., Малій О.В. Історія України 10 кл. – К.: Генеза, 2010.
- [6] Губарєв В.К. Історія України. Довідник школяра і студента. Донецьк, 2005.
- [7] Скляренко В.М., Марченко Т.Н., Очуров О.Ю., Родичева І.А. 100 відомих людей України. – Харків, 2005. – 511 с.
- [8] Кульчицький С.В. Власов В.С. Історія України. Довідник для абітурієнтів та школярів. К.: Літера ЛТД, 2018.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://www.calameo.com/read/00435432042fb04952917>
2. <https://dev1.ohttps://shkola.in.ua/1752-istoriia-ukrainy-10-klas-strukevych-2018>.
3. <https://pidruchnyk.com.ua/451-storya-ukrayini-strukevich-romanyuk-drovozyuk-11-klas>.
4. [https://zno.osvita.ua/ukraine-hi](https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/10-klas/4-storya-ukrani-10-klas/storya-ukrani-rven-standartu-pdruchnik-dlya-10-klasu-zakladv-zagalno-seredno-osvti-burneyko-o-khlbovska-gm-krizhanovska-m-naumchuk-o-v/upan-n-m/u.net/mod/quiz/view.ph)
5. <https://naurok.com.ua/test/istoriya-ukra-ni/klas-9story/tema-6>.